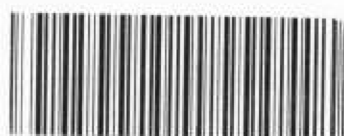
1968/53-פ

מאורעות תרצ"ו

מאי 1936.

109-1-5-4

שם תיק: מאורעות תרצ"ו

מזהה פיזי: **1968/53-פ**

מזהה פריט: 000zjf5

כתובת: 2-109-1-5-4

תאריך הדפסה: 28/02/2017

גזע"ש עם הסבר בכתב יד לגלוי המאורעות וגלוי דעת ועה"ל

„דבר היום" ופלסטין פוסט

גליון קצ"ה (נ"ד) יום א' כ"ה אייר תרצ"ו
Vol. 18 (1) No. 195 (53). May 17 1936

„ושוב אנו בימי בולס ב-1920, ושוב אנו בימי לוק ב-1929"

„אין לפטור את השלטונות מן האשמה בעד כל הדם הנשפך".
— „400,000 יהודים יושבים כאן והם לא יתנו עוד להתעלל בהם!"
— מהספדו של בן-צבי

הספדו של בן-צבי

„ושוב אנו עומרים ושוב אנו מבכים את קרבנות ישראל, קרבנות ירושלים. ושוב אנו בימי בולס ב-1920 ושוב אנו בימי לוק ב-1929. ושוב הרטיבו דמי אחינו את אדמת הקודש הזאת. אייזיק יאלובסקי, נ. שבחובסקי ואלכסנדר פולונסקי, אחינו, אחינו היקרים, קרבנות הכלל, הנה הם מוטלים לפנינו. מוטלים. הם דוממים, הם לא ירגישו מאומה, אך אנו מרגישים, אנו ואתנו כלל האומה, כלל משפחות ישראל הקרובות והרחוקות, כל ישראל משפחותיכם! דם טהור נשפך והרוצחים אינם!

אחי! דם חלל כי ימצא מחוץ לעיר, כתוב בתורת ישראל, והביאו עגלה ערופה, ורחצו את ידיהם ואמרו: „ידינו לא שפכו את הדם הזה"!

עכשיו נשפך דם נקי, בשעריך ירושלים!

מי יוכל להגיד דברים אלה „ידינו לא שפכו"? האם תוכל הממשלה לרחוץ בנקיון כפיה? האם יוכל ראש הממשלה לרחוץ בנקיון כפיו?

הן הממשלה הכריזה על יד תקיפה ואחרי שהכריזה זאת הרשתה את תעמולת הדמים ולא הפסיקה אותה. המשיכן הסתה מאורגנת נגד הישוב העברי, הסתה נגד העם היהודי! והנה ההסתה הזאת נתנה פרי!

שמונה עשר חללים ביפו, חמשה ביישובים — בשבוע שעבר הובלנו לקבורה את ר' ראובן קלפהולץ ז"ל ואת קהת הכהן, והנה נוספו שלושה. חמשה קרבנות אלה, הם פרי ההסתה, שביתה גזעית המכוונת להרס עם!

הממשלה נתנה תוקף חוקי לשביתה זאת שהיא סבלה אותה! ויתר על כן, היא הרשתה מסע תעמולה, מסע הסתה, ורמים! להסית אנשים באנשים, עם בעם!

האם תוכל הממשלה להגיד שהיא לא אשמה במלחמת האזרחים המתפתחת בארץ?

ולבסוף מנהלת הממשלה משא-ומתן עם האנשים האלה, האחראים לשביתה, ולהופעות-הלואי שלה! האחראים בעד כל מקרי הרצח, שפך הדם, השרפות!

לא נוכל לפטור את השלטונות מן האשמה! אכן, אתם האשמים בעד כל הדם הזה הנשפך! ואילו חס ושלום היינו רשעים גם אז היה מחובתם להגן על כל אחד ואחד! ולא רשעים אנו! לא לעשוק ולא להשמיד באנו, בא העם היהודי! הוא בא ליצור, להפריח עיר שהיתה לפנינו כעיר בימי הבינים! לבנות את הארץ הזאת שהיתה שממה!

וכנגד הסיסמא של חיים נתנו לנו את הדם, שרפה ופגיון! —

הממשלה הזאת קבלה אחריות על הארץ פני כל העולם, לפני חבר הלאומים, פני האנושות! היא האחראית!

לא יתכן שאנגליה שמפניה יחיל בכל פנות העולם, אנגליה המרעידה מיליונים בני אדם, לא יתכן, שהיא תכנע לפני חבר מרצחים! לא נאמין כרבר הזה, שהם מטילים פחד על אנגליה!

אף אנו כוח לנו בארץ. 400.000 יהודים יושבים כאן, והם לא יתנו עוד להתעלל בהם, שוב אין אנחנו כתה קטנה ב„הארת אל יהוד", כאשר היינו לפני ששים שנה! אנו שליש הישוב בארץ! ויש לנו שותף גדול, ושם השותף — צרת ישראל! אותה צרת ישראל היא העוצרת לנו כח! היא השותפת לנו. מיליוני היהודים הסובלים והנאנקים בסבלותם. נותנים לנו כח. זהו כח הנשען על הצדק, היושר, הכוח! לא ניתן לבני עולה להתעלל בנו! דם אחינו היקרים, צועק מן האדמה! צועק! ברגע זה כל העולם שומע ומאזין לאנקתנו ושואל: עד מתי?!

ואנחנו — דומיה! יש מי שמעונין בפרובוקציה, יש מי שמעונין אולי בדבר, שרוצה לעורר אותנו. אנו לא נתן גם לפרובוקציה זאת לפעול עלינו. אבל — יש גבול לכל דבר!

יהיה האות הזה הסימן שיכריח את הממשלה לעשות את חובתה!

שמכם, אחים, יצורף לשמות הרוגים וקדושים, צדיקים, צדיקי עולם, הקבורים בהר הזה, השמות המזהירים של אותם שהקריבו נפשם על קידוש השם!

עם ישראל מאמין, והוא מאמין שיבוא הקץ לצרות. ושמכם ישאר חרות לנצח בדברי ימיו. תהי נשמתכם צרורה בצרור החיים!

אחים בוכים

אחרי דברי ההספד אמר החזן יוסף פאצובסקי את תפלת „אל מלא רחמים" לנשמת שלשת הקדושים ותפלת „קדיש". לקול היללות והצעקות המרות זזה ההלויה בדרך רחוב הנביאים.

הסדרנים שעמדו משולבים בזרועותיהם בכו כולם כאיש אחד. עמדו אנשים זקנים וצעירים, מגולי-ראש ומגודלי זקן ודמעות זלגו בלי הרף על לחייהם: הכאב ששכן בתוך כל הלבבות ביקש מוצא בדמע.

ומעל הגדרות

והגגות נזרקה צווחת אימה של נשים מכל העדות, שתלשו שערותיהן, הכו על חזיהן ויללו, קוננו מרה...

30.000 איש

מלאו את הרחוב הארוך. היה נדמה והנה ים של ראשים מתנועע וזורם לאט לאט במורד ההר. כחטיבה אחת התקדם כל הקהל העצום, בסדר מופתי ומתוך [illegible] אחידה.

עשר מכוניות „המקשר"

הוכנו בעוד מועד על ידי הועדה המסדרת, מטעם ועד הקהלה. המכוניות חכו בקרבת משטרת „מאה שערים". בראשן עמדה מכונית הקצין סיגריסט ואחריה מכונית מלאה שוטרים מזוינים. בקצה שורת המכוניות עמדה עוד מכונית שוטרים מזוינים.

בהגיע ההלויה ל„מאה שערים"

חכה שם קהל רב מתושבי השכונה. היללות התחדשו ביתר שאת. הסדרנים עשו את כל המאמצים לעצור בעד הקהל שביקש להתפרץ קדימה. חלק מן הקהל הצליח להבקיע לו דרך קדימה. היה זה כוח עצום, זרם של לבה לוהטת, שאין מעצורים בפניה.

המטות

הוכנסו לתוך המכוניות הגדולות וקהל המלוים, שקבל רשיון מיוחד מן הועדה המסדרת, נכנס גם הוא לתוך המכוניות. שתי מכוניות של המקשר הותקנו כתחנות נודדות של „מגן דוד אדום" ובתוכן נמצאו רופאים ואחיות רחמניות.

פאניקה קצרה

ברגע שהגופות הוכנסו לתוך המכוניות הגיע מרחוק קול תופים. בקהל קמה פאניקה. רבים התחילו לרוץ לעומת הקולות. מישהו צעק: „צופים ערבים באים".

בקושי רב הצליחו הסדרנים להשקיט את הקהל. התברר שפלוגת חיילים סקוטיים עוברת בסך בלוית תזמורת, בדרך לשער שכם.

המכוניות זזות

והקהל ממשיך להצטופף: מלמעלה, מרחוב הנביאים, מרחוב מאה שערים ממשיכים לזרום אלפי אנשים.

המשטרה איננה מתערבת. הקהל מתחיל להתפזר לאט לאט. בשקט, מוחה את הדמעות ונאנח.

כמאתים איש, רובם צעירים פונים לרחוב מאה שערים. אליהם מצטרף כרגיל, קהל סקרנים. עד מהרה נוצרת הפגנה קטנה.

באין מפריע צועדים האנשים לאורך הרחוב, עולים ברחוב ישעיהו ומגיעים עד לקולנוע „אדיסון".

קריאות איבה נגד הממשלה. שירת „התקוה" נגד שפיכות הדמים. צעיר משמיע נאום קצר.

והמפגינים מתפזרים בשקט.

כשהגיעו מכוניות „המקשר"

עם הגופות והמלוים לשער הפרחים עמדה קבוצת ערבים גדולה בקרבת ובתוך השער ולפניהם קבוצת שוטרים, מזוינים באלות, מגינים על זרועותיהם וקובעי פלדה על ראשיהם.

לאורך החומה

עמדו עליה שוטרים מזוינים, שו[illegible] שקיפו ממרומים על הנעשה ושמרו על הסדר.

המכוניות הגיעו באין מפריע עד לרגלי הר הזיתים. הגופות הורדו ונישאו על כפים עד

קבר האחים תרפ"ט,

שם נכרו שלשה קברים זה על יד

הקדושים על משכבם הנצחי.

הר"י ואשין

פתח בהספדו מתוך בכי עצור :

„שלושה נעלמו אתמול", נעלמו פתאום, בלי הקדמה ובלי מעבר, בלי מלחמה ובלי הגנה ; כל שלשתם צעירים, חסונים מלאי אידיאל ותקוות תתחיה.

הם באו לא למות כי אם לחיות

בארץ הזאת. ולמשפחות האבלות יאמר : אל תבכו למתים !ועשה חשבון ונתנחם !

שלושה נעלמו אתמול. אבל אל תשכחו איך ומדוע נעלמו. לא בגשמיתם

שות ההבלגה הבלתי פוסקת היא הזמנה פשוטה לרוצחים. הם אומרים: אם היהודים ממשיכים להבליג והשלטון ממשיך לסלוח, אנחנו יכולים להמשיך לרצוח..

שלושה חיים רעננים

אנחנו מורידים לתוך האדמה. אבל בעצם היום הזה באים באניות מאיין אחרים, שימלאו את מקום הקדושים האלה וימשיכו בעבודתם, בתקותם וב־מלחמתם.

פרס יקר אנו משלמים היום ולא הפרס הראשון, אבל אנו רוצים ומקוים, שזה הפרס האחרון.

תמשכנה — לא נתפלא אם יקוימו דברי נעים זמירות ישראל :

„יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך" (תהלים פ')

תהיינה נשמות הקדושים האלה צרורות בצרור חיי ישראל.

הרב בלוי

פתח בהספדו, שלא נשמע כמעט מפני הדמעות, ששמו מחנק לגרונו.

„ויאמר משה אל אהרן, הוא אשר דבר ד' אלי, ועל כל פני העם אכבד".

בעת שאהרן ראה את שני בניו מוטלים מתים לפניו — שתק. הוא לא יכול לבכות לא יכול להספיד. הצער היה גדול, הכאב אנוש.

„וידום אהרן"

בקרובי אקדש, בקרבנותינו יתקדש שם שמים בעמים. יש עוד תועלת בקרבנות ישראל, „בקרובי אקדש", מתגאים אנחנו בנצח ישראל, לא רוצחים אנו כי אם תולעת יעקב ושה פזורה ישראל.

אין כוחנו אלא בפה. חונכנו ב„לא תרצח" וקרבנותינו שאנו מקריבים לא

פונית ובסלוניקי העיר — אין עוד כמעט אפשרות לצאת מן הבית... שביתת אלפי פועלי הטבק גררה אחריה את שביתת פועלי התחבורה הפרטית והממשלתית, פועלי החרושת, פועלי הדפוס וכו'. שלשה ימים בלי עתון הרחובות עוד מלאים שוטרים וחיילים מזוינים כבחזית מלחמה, תותחים נראים בזויות, המשרדים הצבוריים והבנקים שמורים ע"י פלוגות חיילים, החנויות סגורות, לחם אין, 4 אניות מלחמה עגנו אתמול בנמל, שמועות נוראות פורחות באויר ובכל רגע מצפים

„הרוצח נותן את הטון"

המאמר הראשי החריף ב„פלשטיין פוסט"

„פלשטיין פוסט", הידוע תמיד במתינותו ובקרבתו לשלטונות הארץ פרסם היום את המאמר הבא:

„לאחר הרצח המשולש, שהוצא לפועל באולם „אדיסון" בקור רוח כזה — מוכרחים כל היהודים לשאל את עצמם: „של מי התור?"

כי שום יהודי, כל כמה שהוא חסוי, אינו בטוח בחייו.

בין אם הוא יהודי, הבא למטרה דתית לעיר העתיקה, ובין אם הוא בא לפזר את דעתו בבית הקולנוע — בכל מקום מצפה לו כדור הרוצח.

נגע הבריונות שניתן לו לפשות באופן חפשי במשך ארבעת השבועות האחרונים, „גאנגסטריות" זו, שבחוג האחד מקבלים אותה בברכה, ובחוג השני בסבלנות — ה„גאנגסטריות" הזו אינה יודעת הפליה בין איש לאיש.

היא מפילה אנשים זקנים ומקצצת את פתיל חייהם של אנשים צעירים.

על כן מוכרח עתה כל יהודי לעמוד על המשמר. הוא צריך לדעת, שהרחובות הוצפו רוצחים, והמקומות הצבוריים — אנשי דמים, שקבלו פקודות להרוג ולהשמיד יהודים.

היהודים הראו הבלגה. במקומות הגבוהים הכירו בהבלגה זו והפליגו בשבחה. בחילתם המוסרית של היהודים במעשי רצח גברה על האינסטינקט שלהם של הגנה עצמית. הם מוקירים את החיים, ויקרים להם אפילו חייהם של אויביהם המושבעים. אולם מי יוכל לערוב כעת, שהיהודים, שנפגעו עד לעומק נפשם, לא ישנו כעת את השקפתם על ערך חיי האדם?

היהודים שמו את אמונם בממשלה, שהוטל עליה תפקיד קדוש. מי יוכל כעת לגנותם, אם יאבד להם כעת אמונם זה, בראותם שחייהם נחשבים ללא כלום?

אם זוהי מלחמת השמד, שהערבים מכריזים על היהודים, הרי צריכים הערבים לדעת, שאף אם ימותו ביריות ארבע מאות אלף יהודים — לא ישנו את מהלך ההיסטוריה, ולא יערערו את החלטת היהודים לשוב ולהתישב בארץ אבותיהם.

אולם עם הפקרת חיי היהודי — הופקרו גם חייו של כל לא ערבי. תנועה זו של הועד הערבי העליון שואפת לא רק להטיל טירור על היהודי: היא שואפת גם להחזיר את כל הארץ אל מחשכי ימי הבינים.

היהודים אינם בטוחים עוד בחייהם. האירופאים שוב אינם בטוחים והבריטים שוב אינם בטוחים, כי כעת שולט על במת החיים הרוצח. והרוצח הוא הנותן את הטון.

לפני ארבעה שבועות, לאחר הרציחות לאור היום ביפו, יכלה הממשלה להעניש לדוגמא כמה מרצחים, ובזה היתה עוצרת את ידו של הרוצח.

ועתה הניחו לכל אדם, שעוד שאר בו זיק של אנושיות, להתפלל לבל יאחר המועד!

עוני עבדול־האדי מגלה

את תוכן השיחות עם הנציב

באי־כח העתונים הערבים בארץ נפגשו ביום השבת עם עוני עבדול האדי מזכיר הועד הערבי העליון והוא מסר להם את התצהרה הבאה על הפגישות שנערכו בין חברי הועד העליון והנציב העליון.

הנציב דרש מאתנו — הכריז עוני עבדול האדי — להפסיק את השביתה ולהחזיר את המצב למסלולו. כן הציע לשגר משלחת ללונדון לנהל שם משא ומתן בשאלת הפסקת העליה. נוסף לזאת, עמד הנציב על האפשרות של שליחת ועדת חקירה לארץ אשר תברר את מדת הנזקים שהעליה גורמת ואת כח הקליטה של הארץ. הנציב הודיע כי העליה תופסק באופן זמני עד שתשלח המשלחת לארץ ותסים את עבודת החקירה.

חברי הועד העליון ענו לנציב כי האומה הערבית לא תוכל להפסיק את השביתה בטרם תפרסם הממשלה הודעה רשמית על הפסקתה של העליה לחלוטין. גם שאלת שיגור המשלחת ללונדון תלויה בהחלטתה של הממשלה להפסיק את העליה, שהרי בידי הממשלה נמצאים דינים־וחשבונות שנכתבו ע"י ועדות־חקירה, שנשלחו לתכלית זאת לארץ. ביחוד בולטים לעין הדינים והחשבונות של סיר ג'ון, הופ סימפסון ומר פרינטש.

חברי הועד העליון הוסיפו והכריזו כי הנציב בתור איש הבקי בעובדות ובנזקים שנגרמו לארץ מן העליה הציונית — יוכל לרמוז למשרד המושבות, כי עליו להפסיק את העליה לארץ.

כן הכריזו חברי הועד שגם אם יכריזו חברי הועד על הפסקת השביתה הרי העם העומד כיום במלחמתו להגנת זכויותיו והשובת במשך זמן כה ממושך — לא יסכים להפסיק את השביתה בט־

מה באמת ה...

לחברי הועד העלי...

גילויי העתונים הערבים במצרים וא"י. — ה... מ...

למנהיגים הערבים. — המנהיגים...

עתון הנשאשיבים נוטה לקבל א...

העתונות הערבית המופיעה במצרים („מוקטם" ו„אהראם") פרסמו ידיעות מלאות על ההצעות שהציע הנציב לחברי הועד הערבי העליון בפגישות האחרונות שנערכו ביניהם במשך יום החמישי.

„אהראם" מיום הששי כותב כי הנציב העליון הציע הצעות שונות לחברי הועד העליון הדומות להצעות שנשמעו לפני כן מפיו, בעיקר הטעים הנציב כי פתרון הבעיה הארצישראלית תלוי בממשלת לונדון.

כן הודיע הנציב לערבים כי הממשלה בלונדון מוכנה לשגר לארץ ועדה ממלכתית אשר תחקור את המצב הנוכחי בא"י ולשמוע את טענות תושביה מבין הערבים והיהודים ומפי הפקידים הממשלתיים האחראים. ומסקנות הועדה ישמשו חומר שעל פיו תקבע הממשלה הבריטית את המדיניות שתנהל בארץ.

...במשך שני הימים האחרונים את הועד הערבי העליון ... לם עד בה לא סיים את ישיבות־הדיון ולא יכל לפרסם כל גלוי דעת בעת־...

יש לצפות עתה — אומר העתון — שהועדות הלאומיות בארץ תתועדנה לאספה כדי לדון על המצב ולקבוע את סוגי המסים שעל האומה להמנע מלשלם אותם,

„מראת א־שרק" מציין כי הועדה המלכותית שהציע הנציב לשגר לארץ, שונה לחלוטין מן הועדות שנשלחו לפני כן. הועדה החדשה דומה לועדות שנשלחו להודו שמסקנותיהן נתקבלו ע"י הממשלה הבריטית.

למשלחת החדשה — אם ההצעה תתקבל — תהיה סמכות רחבה ומסקנותיה תחשבנה כמסקנות שנתקבלו ע"י הפרלמנט.

כפי שמוסר „אדיפאע" דן הנציב עם חברי הועד העליון גם על הפסקת העליה באופן זמני.

העתון האסתקלאלי מעיר כי „הועד הערבי" אינו יכול להסכים להפסקת העליה באופן זמני כי אם לחלוטין ... על זאת עומד הוא על דרישתו לכונן ממשלה לאומית וכו' ... הדרישות הידועות.

העתונים הערבים מוסרים שהממש־

המצב ביפו

69

24-5-36 Palest. Post

No Crowding Out of Arabs

VAAD LEUMI'S SOLEMN REPLY TO ARAB LEADERS

The National Jewish Council (Vaad Leumi) issued a reply yesterday to the statement of the Supreme Arab Committee made last week in announcing the continuance of the Arab strike.

After thirty days (the Vaad Leumi states) the Arab committee insists that the strike is "peaceful," its one object "to defend the existence of the Arab people threatened with extinction," and that "the Arabs will never agree that the Jews should build their National Home on the ruins of the Arab people."

The twenty-five innocent victims who have fallen at the hands of murderers in the Jaffa lanes, the streets of the Old City of Jerusalem, the Edison theatre and on the country's highways, are evidence of the "peacefulness" of the strike. The thousands of families forced to leave their homes, the thousands of dunams of burnt crops, the scores of ricks of hay destroyed by fire and thousands of trees which have been pulled up, together with those among the Arabs who had been killed while resisting the Government forces, are further testimony of the "quiet" strike.

Not Built on Ruins

But, the Vaad Leumi continues, it is necessary categorically to reject the accusation that the Jewish people are building their home upon another people's ruins. Their sole aim is to establish the National home by fructifying its waste spaces, increasing its productivity and absorptive capacity. In ancient times Palestine contained millions of settlers. Wars of destruction and tyrannical rule impoverished the country so that by the beginning of the nineteenth century western Palestine had a population of only a quarter of a million. The Jewish settlers had invested their strength and capital, their best talents and knowledge, converting swamps and desert areas into prosperous countryside. They had not come with a sword or firearm, they neither robbed nor plundered, but paid very dearly for each foot of soil. To poor villages and derelict towns, whether in Judea, Samaria, the Sharon, and the areas of Haifa and Sa-

(Continued on page seven)

(Continued from page one.)

Vaad Leumi Replies

fed, Tiberias and Jerusalem, the Jews had imparted modern ways of cultivation and new ways of life and work.

If there were a grain of truth in the allegation that the Jews had built on Arabs' ruins (the Vaad Leumi proceeds) there would have been witnessed an exodus of Arabs from the Jewish settlement area to other lands. But the opposite is true — Arabs in their thousands are migrating to Palestine, from neighbouring lands, including Trans-Jordan and the Hauran, to the very areas of Jewish settlements in the vicinity of Tel Aviv, Haifa and Jerusalem. At the same time Arab villages and towns removed from Jewish colonization zones are becoming impoverished and deserted by their people. But for the Jewish immigration, the Government would not be in position to provide the public services for the Arab inhabitants, nor could it grant constant remissions in taxation to the Arab agricultural community.

Unrestricted Boundaries

"It is clear" (the statement continues) "that the settlement boundaries of the Arab nation are not restricted to the frontiers of Palestine, but extend to many countries waiting for settlers and development.

"Nevertheless we proclaim once more that the Jewish Settlement in this country and the Jewish people as a whole do not design to crowd out the Arabs inhabitating Palestine."

"But one thing must be clear and beyond doubt, that the Jewish people cannot be deterred by any obstacle or hindrance, and that no force can compel it to abandon its object to re-establish its ancient homeland and therein to settle its sons, persecuted and haunted in all corners of the world.

"When the inevitableness of this process is understood by the Arabs they will be able to derive a vast advantage from the immigration of Jews to Palestine; not a passing advantage but permanent economic and social benefits; and not only for the welfare of the Arab population of this country but also for the welfare of the Arab people in neighbouring lands.

"We are persuaded that with goodwill and mutual respect a way of co-operation can be found which will not deprive the Jew of his rights to immigrate and build this country, and not prejudice the interests of the Arab citizen nor infringe on the freedom of their development but, to the contrary, bring happiness both to us and to them."

ירושלים מלוה את קרבנה הששי

יום ג' כ"ג אייר

אתמול אחה"צ נתקיימה לויתו של פייבל שנייצר, שנרצח אתמול בעיר העתיקה, בשכונת הארמנים, בירושלים. בבית המחסה נתאסף קהל כ־600 איש. בין המלוים — אחיו וחבריו של המנוח. משמר שוטרים בריטיים וא"יים, בראש שם הקצין סילבר, הממונה על איזור זה, ופקיד המחוז, מר קיסלוב.

הרב הורוויץ מ„אגודת ישראל" הספיד הראשון, ואמר בין השאר, כי אין פיצויים היכולים לכפר על האבידה. יש לצעוק חמס כלפי הממשלה על כל טיפת דם הנשפכת.

אליהו אפשטין אמר, כי בגלל המצב הפרוע עומדים אנו בפני קרבן חדש, הפעם בעיר העתיקה, מקום שלא ויתרו עליו גם בתנאים הקשים ביותר. אולם המאורעות האלה לא ישברו את הרצון והשאיפה להמשכת המפעל.

הרב מ. בלוי אמר „קדיש" ודברי הספד. קרא: „עד מתי יראה ה' וידום".

י. בן צבי אמר: בימים אלה שאנו סופרים את העומר, אנו סופרים גם את הקרבנות. במקום הזה שמוטל המת דרכו פעם דוד המלך, הנביאים וגבורי האומה, שנפלו על אותו הרעיון הנעלה והנצחי, שעליו נפל גם הקרבן המוטל לפנינו. אין זו שעה של ניחומים למשפחה ולעם ישראל, ולא למלחמה קורא לנו המת. האחריות חלה על הממשלה המנהלת מו"מ עם האנשים האחראים לכל הרציחות ושפיכת הדמים.

ולעם הערבי אנו אומרים: יש גבול לכל סבלנות. גם ברגע זה שהמת מוטל לפנינו אין אנו רוחשים שנאה לעם הערבי ואם יש עוד בין מנהיגי הערבים אנשים המרגישים באחריות, עליהם להגיד: די! די לדם השפוך, די למפלחמת האזרחים, פן תתלקח השריפה הגדולה אשר פילגי מעיינים להמנע ממנה. דעו, שהעם היהודי לא יתן להתיעלל בו, עם ישראל לא יסוג אחור מהחלטתו לשוב לארץ אבותיו.

הרב לוין דיבר בשבחו של הנרצח, שהיה ירא שמים, פועל נאמן וישר.

מבית המחסה יצאה הלויה דרך שער האשפה, אצל יד אבשלום להר הזיתים. הקבר נכרה ליד קברות האחים.

אחיו של הנרצח אמר „קדיש". הלויה נערכה בנוסח ספרד.